

MILJØ-
DIREKTORATET

M108 – 2014

KJENNER DU REGLENE?
MOTORFERDSEL
I UTMARK

Sti in

Opplevelse
mange. F
utmark o
og rekrea

For at skog
og forstyr
har vi et re
motorferds
også til her
andre skad

Motorferds
plantelivet
i terrenget.
kan være sy
utsettes na
Skadene fo
hjelp av mo
store avsta
kan nå inn
naturområ

Det er vikt
natur, som
mest særpr
Norge.

Opplevelsen av stilhet og ro når man ferdes i naturen er viktig for mange. Regelverket som regulerer motorferdsel i utmark og vassdrag har som formål å ivareta blant annet disse hensynene. Foto: Sigve Reiso, naturarkivet.no

Motorferdsel på barmark

(Gjelder ferdsel med bil, ATV, motorsykkel, traktor og andre motorkjøretøyer i utmark)

Motorferdsel på barmark kan sette varige spor i naturen. Derfor er reglene for kjøring på barmark strengere enn på snødekt mark. Nødvendige transporter bør i størst mulig grad gjøres på snø.

Uten søknad

Kjøring for følgende formål er tillatt på barmark:

- Politi, ambulans og redningstjeneste.
 - Offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste.
 - Offentlig post- og teletjeneste.
 - Nødvendig person- og gods-transport til og fra faste bosteder.
 - Nødvendig person- og gods-transport i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring. Jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse.
 - Det er heller ikke adgang til kjøring for tilsyn av sau på beite.
 - Forsvarets øvelser, forflytninger og transporter.
 - Anlegg og drift av vegger og større anlegg.
 - Rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven.
 - Transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort, og transport ved jakt på villrein innenfor Hardangervidda villreinområde slik dette er avgrenset av Miljødirektoratet. Kjøring i nasjonalparken kan bare skje i samsvar med vernereglene, og i Hardangervidda villreinområde utenfor nasjonalparken, bare for nødvendig transport etter fastsatte sleper.
 - Nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi.
- Der det er mulig, skal det kjøres i eldre kjørespor.

Fylkesmannen kan forby eller begrense kjøring i spesielt sårbare områder.

Fylkesmannen kan delegere denne myndigheten til kommunestyret.

Merk at veier som ikke er opparbeidet for kjøring med vanlig bil, også regnes som utmark i denne forbindelse.

Bruk av motorkjøretøy er tillatt i forbindelse med transp

Motorferdselloven setter altså forbud mot kjøring med f.eks. firehjulsdrevet jeep på traktorveier i skogen.

Etter søknad

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring.

Som u
av utle
høstin
jakt, b
turist-
under-
mv. fo
registr
kun gi
trakto

Motorkjøretøy på vinterføre kan nyttes til opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter. Foto: Sigve Reiso, naturarkivet.no

Motorferdse

(Gjelder ferdsel med snøscooter, beltebil og andre mot

Reglene for motorferdsel på snøføre er mindre strenge enn for barmarkskjøring. Det er fordi kjøring på snø gir mindre varige skader på terreng og vegetasjon enn barmarkskjøring. Flest mulig av nødvendige transporter i utmark bør legges på snøføre.

Uten søknad

Kjøring for følgende formål er tillatt på snødekt mark:

- Formål som tillates for barmarkstransport (se side 4).
- Nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.) som ikke ligger til brøytet bilveg.
- Transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse.
- Opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner,

hjel
turi
• Nø
me
ette
inst
• Nø
ege
• Pr
fast
opp
sykk
• Tra
kon
for
elg
elle

Fylkes
begre
områ
deleg
komm
kan ha
som n
herun
sesong
kjøring

Nødvendig person- og godstransport i reindriftsnæring er tillatt direkte etter loven. Bruk av motorkjøretøyer som ikke er tillatt direkte i loven eller den nasjonale forskriften, må det søkes om dispensasjon for. Foto: Jan Håkan Dahlström/TT/NTB scanpix

Regler for søknad om dispensasjon, klage m. m.

Bruk av motorkjøretøyer som ikke er tillatt direkte i loven eller den nasjonale forskriften, krever dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark.

1. Skriftlig, begrunnet søknad sendes kommunen.
2. Søknaden må gjelde et av de foran nevnte formål, eller det må påvises et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte, og som ikke knytter seg til turkjøring.
3. Tillatelsen må medbringes under transporten.

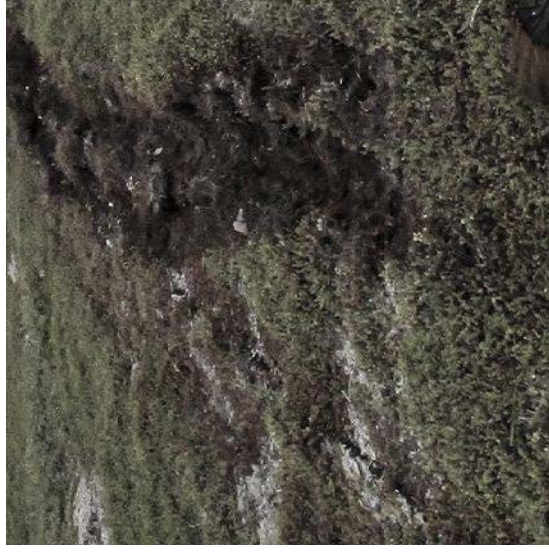
Kommunen skal vurdere transportbehovet opp mot mulige skader og ulemper, og kan sette vilkår for tillatelse. For noen kjøreformål kan kommunen gi tillatelse for et bestemt antall år.

Vedtaket kan påklages til fylkesmannen. Klagen sendes via kommunen innen 3 uker etter at melding om vedtaket er mottatt.

Det er viktig å søke i god tid, ellers kan man risikere at kommunen ikke rekker å behandle søknaden før man ønsker å kjøre.

Regler for bruk av motorbåt

Ferdsel med motorfartøy (båt eller annet flytende fartøy drevet med motor) er i utgangspunktet tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Kommunen kan imidlertid fastsette egne lokale forskrifter som avviker

Kjøring på barmark gir slitasje og skader på terrenget ved myr, våtmark og sparsom og sentvoksende vegetasjon, kjøring på barmark er derfor strengere enn på snødekt terreng.

fra dette utgangspunktet. Når det foreligger særlige grunner, kan kommunen etter søknad eller i forbindelse med tillatelse til bruk av motorfartøy.

Vannscooter

Det er egne regler for bruk av vannscooter i småbåter og forskrift om bruk av vannscooter og lignende. Disse omhandles ikke nærmere her.

Regler for bruk av luftfartøy

Landing og start med luftfartøy (fly, helikopter osv.) som hovedregel forbudt i utmark og vassdrag. Mer informasjon om luftfartøy i forbindelse med landings- og start med luftfartøy i forbindelse med nærere angitte nyttetransporter er tillatt uten søknad, som f.eks. i forbindelse med politi-, rednings- og oppsynstjeneste, offentlig post- og telejeneste, anlegg og drift av offentlige veier og anlegg. I tillegg kan kommunen

- I Finnmark og Nord-Troms er det særskilt forbud mot motorferdsel fra 5. mai til og med 30. juni. Fylkesmannen kan gi nærmere opplysninger.
- I Finnmark er det tillatt å kjøre ved på vinterføre etter utvisning fra skogforvaltningen.
- I enkelte deler av landet kan det være godkjent særskilte snøscooterløyper for transport til avsidesliggende fiskevann. Den enkelte kommune kan gi opplysninger.

FORSØKSORDNING

Flere kommuner deltar i en forsøksordning som gir disse kommunene adgang til å etablere snøscooterløyper. Det er gitt nærmere bestemmelser for forsøket i forskrift om kommunalt forsøk med snøscooterløyper. Den enkelte kommune kan gi opplysninger. Se også www.miljøkommune.no.

Kontroll og tilsyn

Statens naturoppsyn og politiet fører tilsyn og kontroll med motorisert ferdsel i utmark.

Grunneiers rett til å forby motorferdsel

Motorferdselloven innskrenker ikke den adgang grunneier ellers har til å forby eller begrense motorferdsel på egen eiendom. Den enkelte kan normalt nekte motorferdsel på sin eiendom. Grunneieren kan likevel ikke hindre redningstjeneste og lignende som skjer i henhold til nødrettsreglene, eller politimyndighetens motorferdsel hjemlet i den såkalte generalfullmakten.

Andre ting du bør være oppmerksom på

I verneområder gjelder i tillegg verneforskriftenes eventuelle regler for motorferdsel. Fylkesmannen eller verneområdestyret v/forvalter kan gi opplysninger.

Vegtrafikklovens regler om krav til registrering av kjøretøy, førerkort, fartsregler, bruk av hjelm, m.v. gjelder også for bruk av snøscooter og andre terrenggående kjøretøy i utmark. Det er også gitt en forskrift som i utgangspunktet forbyr bruk av snøscooter på offentlig veg

Motorisert ferdsel i utmark reguleres av følgende

regelverk:

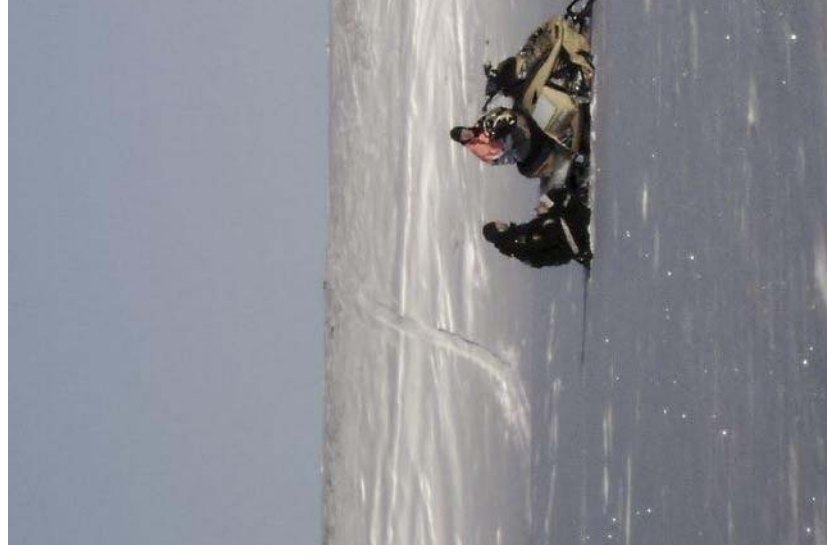
- Lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)
- Forskrift 15. mai 1988 nr 356 - Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift)
- Forskrift 14. mars 1988 nr. 225 – Forskrift om bruk av kommuners myndighet etter lov 10. juni 1977 nr 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag forbud mot helikopterskiing og liknende
- Forskrift 28. juli 1989 nr. 749 – Forskrift om bruk av motorkjøretøy på barmark langs tradisjonelle ferdselsårer i Finnmark
- Forskrift 7. november 2005 nr. 1264 – Forskrift om tillatelse til bruk av beltebil

Veiledning og nærmere utdyping av regelverket finnes i tilhørende rundskriv:

- Rundskriv T-1/96 "Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82"
- Rundskriv T-6/09 "Om endringer i Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og islagte vassdrag»

Bruk av vannscooter reguleres av:

- Lov om fritids- og småbåter (§40)
- Forskrift 21. juni 2013 nr. 701 - Forskrift om bruk av vannscooter og lignende

Statens naturoppsyn og politiet fører tilsyn og kontroll

Øvrige bestemmelser som har betydning for motorisert ferdsel i utmark og vassdrag:

- Vegtrafikkloven
- Forskrift om forbud mot bruk av beltemotorsy (snøscooter) på offentlig veg
- Forskrift om kjøring med motorvogn i terreng på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel
- Forskrift om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 16

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljodirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Strømsveien 96, 0602 Oslo

Miljødirektoratets hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Våre viktigste funksjoner er å overvåke miljøtilstanden og formidle informasjon, være myndighetsutøver, styre og veilede regionalt og kommunalt nivå, samarbeide med berørte sektormyndigheter, være faglig rådgiver og bidra i internasjonalt miljøarbeid.

